

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Gabriely Bašné a soudců Mgr. Ondřeje Hrabce a Mgr. Kateřiny Kozákové ve věci

žalobce: **MUDr. K. Č.**
bytem xxx
zastoupený JUDr. Martinem Hostinským, advokátem
se sídlem Tišnovská 1444/67, Brno

proti
žalovanému: **finanční arbitr**
se sídlem Legerova 1581/69, Praha 1 – Nové Město

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného ze dne 1. 8. 2024,

takto:

- I.** Žalovaný **je povinen** vydat osvědčení dle čl. 53 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. 12. 2012 k nálezů žalovaného ze dne 14. 7. 2023, č. j. FA/SR/RI/1363/2020-40, a to **do 15 dní** od právní moci tohoto rozsudku.
- II.** Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši **12 200 Kč**, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce JUDr. Martina Hostinského, advokáta.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. K návrhu žalobce žalovaný dne 14. 7. 2023 vydal nález č. j. FA/SR/RI/1363/2020-40, kterým uložil konkrétní zahraniční právnické osobě povinnost zaplatit žalobci částku 79 263,05 amerických

dolarů s úroky z prodlení a povinnost zaplatit žalovanému sankci ve výši 10 % z uvedené částky, a to z toho důvodu, že daná instituce porušila svoje povinnosti plynoucí ze zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu. Tento nálezný nabyl právní moci dne 21. 2. 2024. Dne 14. 5. 2024 žalobce požádal žalovaného o vydání osvědčení podle čl. 53 a čl. 60 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. 12. 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (dále jen „nařízení Brusel I bis“). Sdělením ze dne 30. 5. 2024, č. j. FA/SR/RI/1363/2020-56, žalovaný žalobci odpověděl, že není oprávněný vydat osvědčení dle čl. 53 nařízení Brusel I bis, jelikož není soudem. Rovněž odmítl vydat osvědčení podle čl. 60 nařízení Brusel I bis. Žalobce dne 12. 6. 2024 podal žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti. Sdělením ze dne 20. 6. 2024, č. j. FA/SR/RI/1363/2020-60, žalovaný odmítl změnit svůj názor, nicméně žalobci vydal osvědčení podle čl. 60 nařízení Brusel I bis. Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) uvádí, že tento skutkový stav není mezi účastníky sporný a vyplývá z žalobcem doložených listin, které jsou založeny i v předloženém správním spise.

2. Žalobce se proti nečinnosti žalovaného brání podanou žalobou, kterou se domáhá toho, aby soud uložil žalovanému povinnost vydat žalobci osvědčení podle čl. 53 nařízení Brusel I bis k nálezu žalovaného ze dne 14. 7. 2023, č. j. FA/SR/RI/1363/2020-40.

II. Posouzení žaloby

3. Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) předznamenává, že se z převažující části ztotožnil s právním názorem žalobce uvedeným v žalobě a v replice k vyjádření žalovaného. Názory žalobce uvedené v žalobě a v replice považuje soud za argumentačně velmi propracované a přesvědčivé a sám neshledává nutné výrazné měnit danou argumentaci. Soud tak nebude netradičně právní argumentaci žalobce rekapitulovat v narační části tohoto rozsudku, jelikož by v části věnované vlastnímu názoru pouze zbytečně zopakoval již jednou uvedené. Soud tak toliko uvede vlastní názor na posuzovanou věc, který je však z velké části převzat právě z podané žaloby a repliky k vyjádření žalovaného, přestože soud přestrukturoval logickou návaznost této argumentace. Nebude-li soud souhlasit s určitou částí žalobcovy argumentace, výslovně tak uvede. Nebude-li z uvedených úvah přímo plynout vypořádání námitek žalovaného, soud na námitky žalovaného bude výslovně reagovat.
4. Městský soud žalobu posoudil, přičemž podle § 81 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), vycházel ze skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí. O věci rozhodl bez jednání, jelikož s takovým postupem žalobce i žalovaný vyjádřili souhlas, resp. nevyjádřili nesouhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Žalobce sice navrhl provedení důkazů, avšak to samo o sobě neznamena nesouhlas s rozhodnutím o věci bez nařízení jednání (usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 2. 2016, č. j. 7 As 93/2014-48, č. 3380/2016 Sb. NSS). Všechny žalobcem navrhované důkazní prostředky jsou součástí předloženého správního spisu, jehož obsah je stranám znám. Tím se dokazování neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).
5. Nařízení Brusel I bis určuje pravidla upravující příslušnost, uznávání a výkon soudních rozhodnutí napříč členskými státy. Účelem tohoto nařízení je dosažení volného pohybu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (odst. 6 odůvodnění nařízení Brusel I bis) zajištěním rychlého a jednoduchého uznávání a výkonu rozhodnutí přijatých v členských státech (odst. 4 odůvodnění nařízení Brusel I bis).
6. Podle čl. 2 písm. a) nařízení Brusel I bis platí, že pro účely daného nařízení se „rozhodnutím“ rozumí *každé rozhodnutí vydané soudem členského státu bez ohledu na to, je-li označeno jako rozsudek, usnesení, příkaz či nařízení výkonu rozhodnutí, jakož i rozhodnutí o nákladech řízení vydané soudním úředníkem.*

7. Podle čl. 37 nařízení Brusel I bis platí, že *strana, která se hodlá v některém členském státě dovolávat rozhodnutí vydaného v jiném členském státě, musí předložit a) vyhotovení rozhodnutí, které splňuje podmínky nezbytné pro ověření jeho pravosti, a b) osvědčení vystavené podle článku 53.*
8. Podle čl. 53 nařízení Brusel I bis platí, že *soud původu vydá na žádost kterékoli dotčené strany osvědčení za použití formuláře uvedeného v příloze I.*
9. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu se v usnesení ze dne 16. 11. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008-98, č. 2206/2011 Sb. NSS, při definici osvědčení odkázal na doktrínu správního práva, dle které osvědčení „*úředně potvrzuje skutečnosti, které jsou v něm uvedeny. Na rozdíl od deklaratorního správního aktu se osvědčení vydává v případech, kdy není třeba autoritativního zjištění (kdy není o věci pochybnost nebo spor a kdy není zapotřebí ani jinak použít správního uvážení nebo vyložit neurčitý pojem – osvědčují se skutečnosti úředně zřejmé, zpravidla z vnitřních zdrojů vykonavatele veřejné správy, který osvědčení vydává).* (...) *Proti osvědčení se nelze bránit žádným formálním opravným prostředkem, nýbrž důkazem opaku.*“ (Dušan Hendrych a kol., *Správní právo. Obecná část*, 6. vyd., C. H. Beck, Praha 2006, str. 267, marg. č. 301). „Dokument vydaný dle čl. 53 nařízení Brusel I bis osvědčuje skutečnosti, které vyplývají z rozhodnutí, k jehož osvědčení byl tento dokument vydán (viz příloha I nařízení Brusel I bis). Dokument vydaný dle čl. 53 nařízení Brusel I bis nezakládá práva a povinnosti, nijak je nemění ani žádná práva na základě tohoto dokumentu nezanikají. Toliko úředně potvrzuje skutečnosti, které jsou uvedeny v rozhodnutí. K vyplnění daného dokumentu postačuje porozumět rozhodnutí, k jehož osvědčení bylo o dokument požádáno. Dle městského soudu tak dokument vydaný dle čl. 53 nařízení Brusle I bis je ve smyslu citované doktríny osvědčením dle soudního řádu správního.
10. Domáhá-li se žalobce vydání rozhodnutí ve věci samé, soud se v žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu zjednodušeně řečeno zabývá pouze tím, zda má žalovaný správní orgán povinnost takové rozhodnutí vydat a zda je s jeho vydáním nečinný. Shledá-li soud na straně správního orgánu nečinnost, nařídí mu vydat rozhodnutí, aniž by jakkoliv předjímal jeho obsah. V případě žaloby požadující vydání osvědčení je však situace jiná. Oproti nečinnosti při vydávání rozhodnutí je rozdíl v tom, že ani samotné osvědčení ani sdělení o tom, že ho nelze vydat ve smyslu § 155 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, nejsou přezkoumatelné soudem. Proto se lze domáhat jediné vydání osvědčení o konkrétním obsahu. Podstata nečinnosti zde proto nespočívá v absenci reakce správního orgánu, ale v nevydání požadovaného osvědčení v situaci, kdy na to má adresát právní nárok. Soud tedy musí posoudit nejen vlastní nečinnost správního orgánu, ale i skutečnost, zda má žalobce nárok na vydání osvědčení o určitém obsahu. Soud následně buď přikáže osvědčení vydat, nebo žalobu zamítne (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2010, č. j. 2 Ans 1/2009-71, č. 2114/2010 Sb. NSS, a ze dne 22. 1. 2010, č. j. 5 Ans 4/2009-63). V nyní posuzované věci tak soud bude posuzovat, zda měl žalovaný povinnost vydat osvědčení a pokud ano, jakého obsahu.
11. Pro vydání osvědčení dle čl. 53 nařízení Brusel I bis je nutné naplnit dvě podmínky. První je, že orgán vydávající rozhodnutí, a tedy i samotné osvědčení (zde žalovaný), musí být „soudem“ ve smyslu čl. 53 nařízení Brusel I bis. Druhou je, že dané rozhodnutí, o němž se vydává osvědčení, musí být „rozhodnutím“ ve smyslu čl. 2 písm. a) nařízení Brusel I bis. Tyto dvě podmínky budou zpravidla velmi propojené, resp. „rozhodnutím“ ve smyslu daného článku je rozhodnutí právě tehdy, je-li vydáno „soudem“ ve smyslu nařízení Brusel I bis. V nyní posuzované věci je mezi účastníky řízení sporná zejména právní otázka, zda je žalovaný „soudem“ ve smyslu nařízení Brusel I bis.
12. Výkladem čl. 53 nařízení Brusel I bis se zabýval Soudní dvůr Evropské unie (dále jen „SDEU“) ve svém rozsudku ze dne 9. 3. 2017, ve věci C-551/15, Pula Parking d.o.o. proti Svenu Klausu Tederahnovi (dále jen „věc Pula Parking“). V této věci SDEU posuzoval, zda chorvatští notáři, kteří v mezích pravomoci, které jim svěřuje vnitrostátní právo, jednají v exekutivním řízení na základě „veřejné listiny“, spadají pod pojem „soud“ ve smyslu nařízení Brusel I bis. SDEU dospěl k závěru, že je není možné považovat za soud ve smyslu nařízení Brusel I bis, jelikož řízení vedené

v dané věci nemělo kontradiktorní povahu. SDEU v tomto rozsudku vyslovil, že pojem „soud“ je nutné posoudit autonomním způsobem ve světle cílů sledovaných nařízení Brusel I bis (bod 42 a 49 rozsudku). K tomuto cíli v bodě 53 uvedl, že nařízení Brusle I bis, „jehož právním základem je čl. 67 odst. 4 SFEU mající za cíl usnadnění přístupu ke spravedlnosti, zejména prostřednictvím zásady vzájemného uznávání soudních rozhodnutí, tedy směřuje v oblasti spolupráce ve věcech občanských a obchodních k posílení zjednodušeného a účinného systému kolizních norem, uznávání a výkonu soudních rozhodnutí, kterýžto systém byl založen právními nástroji, v jejichž kontinuitě se toto nařízení nachází, aby byla usnadněna soudní spolupráce za účelem přispět k uskutečnění cíle, který byl Unii vytčen, a sice stát se prostorem svobody, bezpečnosti a práva založeným na vysoké úrovni důvěry, která musí existovat mezi členskými státy“. SDEU dále v bodě 54 uvedl, že „vzhledem k cílům sledovaným nařízením č. 1215/2012 musí být tedy pojem ‚soud‘ ve smyslu tohoto nařízení vykládán tak, že je brána v úvahu potřeba umožnit vnitrostátním soudům členských států identifikovat rozhodnutí přijatá soudy jiných členských států a přistupovat s rychlostí požadovanou tímto nařízením k výkonu těchto rozhodnutí. Dodržení zásady vzájemné důvěry při výkonu spravedlnosti v členských státech Unie, na němž je založeno použití uvedeného nařízení, totiž mimo jiné předpokládá, že rozhodnutí, která mají být vykonána v jiném členském státě, byla přijata v soudním řízení, které skýtá veškeré záruky nezávislosti a nestrannosti, jakož i dodržení zásady kontradiktornosti.“ SDEU tedy zdůraznil, že rozhodnutí, jež spadá pod působnost nařízení Brusel I bis má být vydáno v řízení, jež je ovládáno zásadou nezávislosti (1), nestrannosti (2) a kontradiktornosti (3). Na toto pravidlo navázal v bodech 56 až 58, kde dospěl k závěru, že chorvatští notáři v daných typech řízení nejsou soudy ve smyslu nařízení Brusel I bis jelikož daná řízení nejsou kontradiktorní. Přestože SDEU v bodě 56 uvedl, že notáři v Chorvatsku jsou součástí veřejné notářské služby, jež je odlišná od soudního systému, a tedy *stricto sensu* se nejedná o „soud“ ve významu toho slova a ve smyslu vnitrostátního práva, svůj závěr odůvodnil právě až absencí zásady kontradiktornosti. Z toho lze seznat, že pro SDEU bylo rozhodné právě naplnění, resp. nenaplnění, jedné z podmínek, jež vymezil v citovaném bodě 54 svého rozsudku, a naopak nebylo podstatné, zda se jedná o soud ve smyslu vnitrostátního práva.

13. K obdobným závěrům dospěl i generální advokát Michal Bobek ve svém stanovisku ze dne 27. 10. 2016 k věci Pula Parking. Generální advokát v bodě 71 a 72 uvedl, že přirozený význam slova „soud“ není jednoznačný, jelikož pojem „soud“ je v různých jazykových verzích nařízení Brusel I bis odlišný: „*Například chorvatská verze obsahuje ‚soudy‘ (sud), francouzská ‚orgány nadané jurisdikcí‘ (jurisdiction), španělská ‚soudní orgán‘ (órgano jurisdiccional), německá soudy (Gericht), česká soudy (soud), italská soudní orgány (autorità giurisdizionale).*“ Ve svém stanovisku dále představil dva možné přístupy k definici soudu - institucionální a funkční hledisko (bod 83). Institucionální definice je založena na prostém odkazu na uznávané soudní struktury členských států, tedy typické „soudy“ ve smyslu vnitrostátního práva členských zemí. Funkční definice je založena na přísně posuzovaném splnění následujících kritérií podle článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie (srov i např. i rozsudky SDEU ze dne 3. 5. 2022, ve věci C-453/20, bod 41, nebo ze dne 29. 3. 2022, ve věci C-132/20, bod 66, a tam citovanou judikaturu): je zřízen zákonem, ii) má trvalou povahu, iii) jeho jurisdikce je závazná, iv) řízení před ním má kontradiktorní povahu, v) aplikuje právní normy a vi) je nezávislý (bod 114 stanoviska generálního advokáta). Jak již bylo uvedeno v předchozím bodě, samotný SDEU se následně nepřiklonil k institucionální definici pojmu „soud“, ale přistoupil k posouzení zásad, jimiž bylo posuzované řízení před chorvatským notářem ovládáno. SDEU se tak alespoň částečně [v rozsahu podmínek iv) kontradiktornost a vi) nezávislost] přiklonil právě k funkční definici pojmu „soud“.
14. Městský soud vychází z výše uvedených hledisek a posoudí naplnění všech výše uvedených podmínek. Nejprve se vyjádří k podmínkám (zásadám), které zmínil SDEU v rozsudku ve věci Pula Parking (bod [12] tohoto rozsudku).
15. K podmínce nezávislosti (1) a nestrannosti (2). SDEU v rozsudku ze dne 7. 5. 2024, ve věci C-115/22, s odkazem na svoji starší judikaturu uvedl, že pojem „nezávislost“ má dva aspekty. „*První, vnější aspekt vyžaduje, aby daný orgán vykonával své funkce zcela samostatně, nebyl hierarchicky na nikoho vázán ani nebyl nikomu podřízen a od nikoho nepřijímal příkazy či pokyny jakéhokoliv původu, čímž je chráněn před*

vnějšími zásahy nebo tlaky, které by mohly narušit nezávislost rozhodování jeho členů a ovlivnit jejich rozhodnutí [...] V tomto ohledu je třeba připomenout, že neodvolatelnost členů dotčeného orgánu představuje záruku inherentní nezávislosti soudců, jelikož má chránit osoby, jejichž úkolem je rozhodovat [...] Zásada neodvolatelnosti, jejíž zásadní význam je třeba zdůraznit, zejména vyžaduje, aby soudci mohli zůstat ve funkci až do věku povinného odchodu do důchodu, nebo do skončení funkčního období, bylo-li stanoveno na dobu určitou. Ač tato zásada není absolutní, odchýlit se od ní lze pouze za podmínky, že to odůvodňují naléhavé legitimní důvody při dodržení zásady proporcionality. Je tedy obecně uznáváno, že soudci mohou být odvoláni, pokud nejsou schopni výkonu funkce z důvodu nezpůsobilosti nebo vážného provinění, v souladu s příslušnými postupy [...] Druhý, vnitřní aspekt pojmu „nezávislost“, souvisí s pojmem „nestrannost“ a týká se rovného odstupu ve vztahu ke stranám sporu a jejich příslušným zájmům s ohledem na předmět sporu. Tento aspekt vyžaduje objektivitu a absenci jakéhokoli zájmu na výsledku sporu nad rámec striktní aplikace právní normy [...] Tyto záruky nezávislosti a nestrannosti vyžadují existenci pravidel, zejména pokud jde o složení orgánu, jmenování, funkční období, jakož i důvody pro zdržení se rozhodování, vyloučení pro podjatost a odvolání jeho členů, která umožní rozptýlit jakékoli legitimní pochybnosti jednotlivců o neodvolitelnosti tohoto orgánu ve vztahu k vnějším skutečnostem a jeho neutralitě ve vztahu k zájmům střetávajícím se ve věci“. Dle městského soudu žalovaný tyto aspekty splňuje. Podle § 5 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi platí, že žalovaný vykonává svou funkci nezávisle a nestranně. Musí se zdržet všeho, co by mohlo budít pochybnosti o jeho nepodjatosti. Podle § 6 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi se žalovaný musí zdržet výdělečné činnosti, jež by ohrožovala důvěru v nezávislost a nestrannost výkonu funkce. Žalovaný při svém rozhodování není vázán na žádný jiný subjekt, toliko dle § 5 odst. 3 předkládá Poslanecké sněmovně a vládě jedenkrát ročně zprávu o své činnosti. Žalovaný a i jeho zástupce jsou jmenováni na období 5 let (§ 4 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi) za splnění podmínek vztahujících se na jejich osoby (§ 4 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi). Přestane-li žalovaný či jeho zástupce tyto podmínky splňovat, je možné jej odvolat (§ 7 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi). Rovněž je možné jej odvolat, pokud při výkonu své funkce závažným způsobem nebo opakovaně porušil povinnosti vyplývající pro výkon jeho funkce z tohoto zákona a ze zvláštních právních předpisů (§ 7 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi). Tyto podmínky odvolatelnosti, resp. neodvolatelnosti při nesplnění podmínek, dle městského soudu odpovídají SDEU vymezeným pravidlům pro odvolatelnost soudců. Žalovaný je rovněž při svém rozhodování nestranný. Podle § 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi platí, že žalovaný je povinen rozhodovat podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu s tímto zákonem a zvláštními právními předpisy. Žalovaný nemá zájem na výsledku řízení a stojí jako třetí nezúčastněná osoba. Dle § 24 zákona o finančním arbitrovi se na řízení vedená u žalovaného podpůrně aplikuje zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, který v § 14 obsahuje pravidla pro vyloučení z projednávání a rozhodování věci pro podjatost. Městský soud tak shrnuje, že žalovaný naplňuje zásadu nezávislosti (1) a nestrannosti (2) tak, jak je vymezila judikatura SDEU (viz bod [12] tohoto rozsudku).

16. K podmínce kontradiktornosti (3). Podle § 10 odst. 1 písm. c) až e) zákona o finančním arbitrovi návrh obsahuje úplné a srozumitelné vylíčení rozhodných skutečností, důkazní prostředky nebo označení důkazů a označení, čeho se navrhovatel domáhá. Podle § 11 zákona o finančním arbitrovi žalovaný vyzve, aby se k podanému návrhu instituce (druhý účastník řízení) vyjádřila. Z tohoto plyne, že obě strany mají možnost se k předmětu věci vyjádřit a navrhopat důkazy, které žalovaný volně hodnotí (§ 12 odst. 3 věta druhá zákona o finančním arbitrovi). Zásada kontradiktornosti (3) tak byla naplněna.
17. Dále se soud bude zabývat naplněním podmínek, které vymezil generální advokát ve svém stanovisko k věci Pula Parking (bod [13] tohoto rozsudku).
18. Ad podmínka i), zda je zřízen zákonem. Žalovaný je zřízen zákonem č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi.
19. Ad podmínka ii), zda má trvalou povahu. Z právních předpisů neplyne, že by žalovaný byl zřízen *ad hoc*, či by žalovaný měl toliko dočasnou povahu.

20. Ad podmínka iii), zda je jeho jurisdikce závazná (obligatorní). Dle § 8 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi platí, že se řízení vedené před žalovaným zahajuje na návrh navrhovatele, kterým dle § 3 odst. 2 stejného zákona může být pouze spotřebitel. Instituce, jakožto druhý účastník řízení, si nemůže vybrat, zda se bude řízení účastnit, či nikoliv. Městský soud sice souhlasí s žalovaným, že řízení před žalovaným je řízením návrhovým, je-li tento návrh podán, pro druhou stranu (instituci), se již nejedná o fakultativní řízení, ale tohoto řízení se musí účastnit. Jde o zcela shodný režim jako v případě civilněprávní žaloby k „běžnému“ soudu. Dle § 17 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi zároveň platí, že *nález je soudně vykonatelný podle občanského soudního řádu, jakmile uplyne lhůta k plnění*. Řízení před žalovaným je tak minimálně pro instituci („žalovanou“ stranu) povinné, nález (rozhodnutí ve věci) vydaný žalovaným je závazný a jedná se o platný exekuční titul. I tato podmínka je tak splněna. Městský soud toliko doplňuje, že nesouhlasí s názorem žalobce, že ke splnění podmínky obligatornosti jurisdikce postačí, že je stranám dána možnost, zda se se svým návrhem obrátí právě na daný orgán či na „běžné“ soudy. Z rozsudků SDEU ze dne 6. 10. 2015, ve věci C-203/14, a ze dne 26. 1. 2023, ve věci C-403/21, kterými žalobce argumentuje, plyne, že pro přípustnost podané předběžné otázky byla rozhodná toliko závaznost rozhodnutí předkládajícího orgánu, nikoliv možnost výběru příslušnosti mezi daným orgánem a „běžným“ soudem.
21. Ad podmínka iv), zda má řízení před žalovaným kontradiktorní povahu se městský soud vyjadřoval již výše v bodě [16] tohoto rozsudku.
22. Ad podmínka v), zda žalovaný aplikuje právní normy. Podle § 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi platí, že žalovaný *je povinen rozhodovat podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu s tímto zákonem a zvláštními právními předpisy*. Z této citace plyne, že žalovaný rozhoduje v souladu se zákonem, tedy aplikuje právní normy.
23. Ad podmínka vi), zda je žalovaný nezávislý se městský soud vyjadřoval výše v bodě [15] tohoto rozsudku.
24. Dle městského soudu tak žalovaný naplňuje podmínky pro to, aby ve smyslu nařízení Brusel I bis byl i dle stanoviska generálního advokáta k věci Pula Parking považován za „soud“.
25. K námitkám žalovaného městský soud uvádí, že skutečnost, že žalovaný není soudem dle vnitrostátního (českého) práva je nerozhodná, jelikož, jak bylo ukázáno výše (body [12] a [13] tohoto rozsudku), pro věc je podstatné funkční pojetí soudu, nikoliv institucionální.
26. V čl. 3 nařízení Brusel I bis je uvedeno, že za „soud“ dle daného nařízení jsou považováni i maďarští notáři v případě zkráceného řízení o platebním rozkazu a švédský vykonávající úřad v případě zkráceného řízení o platebním rozkazu a pomoci. Žalovaný namítá, že jelikož není v tomto článku uveden, nemůže být za soud považován. Dle městského soudu z toho, že maďarští notáři a švédský vykonávající úřad je výslovně za soud označen, je zřejmé, že evropský zákonodárce je za „soudy“ ve smyslu nařízení Brusel I bis nepovažoval. Domníval-li by se evropský zákonodárce, že tyto dva orgány jsou „soudy“ ve smyslu nařízení Brusel I bis, nebylo by nutné je tak výslovně označit. Skutečnost, že tyto dva orgány však nenaplnují výše uvedené definiční znaky „soudu“ ve smyslu nařízení Brusel I bis, nicméně neznamená, že definiční znaky nemůže naplňovat jiný orgán, jež není „běžným“ soudem podle vnitrostátního práva. Jak již bylo uvedeno výše (bod [12]), SDEU ve věci Pula Parking posuzoval naplnění zásady kontradiktornosti, i když si byl vědom toho, že chorvatští notáři nejsou za soudy označení v čl. 3 nařízení Brusel I bis (bod 46 rozsudku ve věci Pula Parking) a nejedná se o „běžné“ vnitrostátní soudy (bod 56 rozsudku ve věci Pula Parking). Bylo-li by pro SDEU jediné rozhodné, zda jsou chorvatští notáři za soudy označení v čl. 3 nařízení Brusel I bis, bylo by posouzení existence zásady kontradiktornosti v posuzovaném řízení zcela zbytečné. Ze shodných důvodů městský soud ani nesouhlasí s názorem žalobce, že čl. 3 argumentem *a minori ad maius* musí znamenat, že i žalovaný je „soudem“ ve smyslu nařízení Brusel I bis. Městský soud je naopak zcela přesvědčen, že výčet uvedený v čl. 3 nařízení Brusel I bis je výčtem taxativním. Jedná se o orgány, které výslovně za „soud“ ve smyslu nařízení Brusel I bis

evropský zákonodárce označil. Jak bylo již uvedeno, tyto orgány nenaplnují definiční znaky „soudu“ ve smyslu nařízení Brusel I bis. Byl-li by tak jiný orgán zcela odpovídající orgánům uvedeným v čl. 3 nařízení Brusel I bis, rovněž by se nemohlo jednat o „soud“ ve smyslu nařízení Brusel I bis.

27. Městský soud uzavírá, že žalovaný naplňuje podmínky dané judikaturou SDEU, aby byl pro účely nařízení Brusel I bis považován za „soud“. Městský soud připomíná, že tento závěr se vztahuje toliko pro účely nařízení Brusel I bis, jelikož naplnění těchto podmínek je autonomní právě pro dané nařízení.
28. Městský soud se dále zabýval otázkou, zda nález žalovaného je možné považovat za „rozhodnutí“ ve smyslu čl. 2 písm. a) nařízení Brusel I bis.
29. Městský soud opakuje, že podle čl. 2 písm. a) nařízení Brusel I bis platí, že pro účely daného nařízení se „*rozhodnutím*“ rozumí *každé rozhodnutí vydané soudem členského státu bez ohledu na to, je-li označeno jako rozsudek, usnesení, příkaz či nařízení výkonu rozhodnutí, jakož i rozhodnutí o nákladech řízení vydané soudním úředníkem*.
30. SDEU ve svém rozsudku ze dne 7. 4. 2022, ve věci C-568/20, J proti H Limited (dále jen „věc H Limited“), uvedl, že „*podle judikatury Soudního dvora totiž k tomu, aby určitá rozhodnutí spadala do působnosti nařízení č. 1215/2012, stačí, aby šlo o soudní rozhodnutí, která před podáním žádosti o jejich uznání nebo výkon v jiném členském státě než v členském státě původu byla nebo mohla být v tomto členském státě původu, podle různých postupů, předmětem kontradiktorního řízení*“. Jak již městský soud naznačil (bod [11] tohoto rozsudku), naplnění podmínky pojmu „rozhodnutí“ ve smyslu čl. 2 písm. a) nařízení Brusel I bis bude splněno, bylo-li rozhodnutí vydáno „soudem“ ve smyslu nařízení Brusel I bis. Tomuto názoru odpovídá citovaná část rozsudku SDEU ve věci H Limited. Jak již bylo ukázáno, žalovaný je „soudem“ ve smyslu nařízení Brusel I bis, a zároveň nález, který vydal je možné označit za rozhodnutí ve smyslu čl. 2 písm. a) nařízení Brusel I bis, jelikož byl vydán v kontradiktorním řízení a zároveň naplňuje alespoň základní definiční znaky uznatelného rozhodnutí ve smyslu nařízení Brusel I bis, jež je rozumně možné si představit (zakládá práva a povinnosti, nebo deklaruje skutečnost, je vymahatelné ve státě původu, bylo vydáno v členském státě Evropské unie).
31. Dle městského soudu tak nález žalovaného je možné považovat za „rozhodnutí“ ve smyslu čl. 2 písm. a) nařízení Brusel I bis.
32. Městský soud rovněž přihlédl i k následující úvaze. Jak již bylo uvedeno (bod [5] tohoto rozsudku), účelem nařízení Brusel I bis je dosažení volného pohybu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech prostřednictvím uznávání a výkonu soudních a i mimosoudních (odst. 3 odůvodnění nařízení Brusel I bis) rozhodnutí napříč členskými státy, a to zajištěním rychlého a jednoduché uznávání a výkonu rozhodnutí přijatých v členských státech (odst. 4 odůvodnění nařízení Brusel I bis). Účelem přijetí zákona o finančním arbitrovi bylo zajistit ochranu spotřebitelů v oblasti finančních služeb v souladu s požadavky Evropské unie, jelikož klasická soudní ochrana nebyla v mnoha případech dostatečně efektivní (viz odstavec 2 obecné části důvodové zprávy k zákonu o finančním arbitrovi). Žalobce správně poukázal na to, že žalovaný je zařazen mezi orgány pro mimosoudní řešení sporů ve smyslu čl. 20 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/11/EU ze dne 21. 5. 2013, jejímž účelem dle čl. 1 je *příspět dosažením vysoké úrovně ochrany spotřebitele k řádnému fungování vnitřního trhu tím, že zajistí, aby spotřebitelé mohli proti obchodníkům dobrovolně podávat stížnosti k subjektům nabízejícím nezávislé, nestranné, transparentní, efektivní, rychlé a spravedlivé postupy alternativního řešení sporů*. Žalovaný je rovněž součástí sítě FIN-NET, jež se zaměřením na finanční služby naplňuje obdobný cíl. Nebylo-li by možné na nálezy žalovaného nahlížet jako na osvědčitelná rozhodnutí dle čl. 53 nařízení Brusel I bis, byla by značně snížena vymahatelnost jeho nálezů, a došlo by tedy k oslabení postavení spotřebitelů. To by bylo v přímém rozporu nejenom se smyslem zákona o finančním arbitrovi, nařízením Brusel I bis, ale odporovalo by to i zařazení žalovaného mezi evropské orgány pro mimosoudní řešení sporů a jeho zařazení do sítě FIN-NET. V souladu se zásadou užitečného účinku (francouzsky „*effet utile*“, anglicky „*principle of effectiveness*“), jež stanoví,

že právo Evropské unie je nutné vykládat tak, aby z možných nabízených se výkladů byl zvolen ten, jehož pomocí bude dosaženo maximálního (plného) účinku normy s ohledem na její smysl, tak bylo nutné vyložit nařízení Brusel I bis tak, jak městský soud učinil, tedy že žalovaný je „soudem“ ve smyslu tohoto nařízení.

33. Městský soud uzavírá, že byly naplněny obě podmínky pro to, aby žalovaný byl povinen vydat osvědčení dle čl. 53 nařízení Brusel I bis k nálezů žalovaného ze dne 14. 7. 2023, č. j. FA/SR/RI/1363/2020-40. Žalobce přitom o vydání osvědčení dle čl. 53 nařízení Brusel I bis požádal dne 14. 5. 2024. Jelikož žalovaný doposud osvědčení nevydal, je nečinný. Žaloba žalobce je tak důvodná.
34. Městský soud nevyhověl návrhu žalobce a nepředložil SDEU předběžnou otázku. Předně městský soud *není soudem členského státu, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva* ve smyslu čl. 267 třetího pododstavce Smlouvy o fungování Evropské unie. Podání předběžných otázek tak není jeho povinností, nýbrž toliko možností (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2023, č. j. 3 Azs 275/2022-28, č. 4479/2023 Sb. NSS, body [17] až [21]). Zároveň městský soud nemá o výkladu, jež výše učinil, pochybnosti, proto by nebylo z pohledu zásady ekonomie řízení účelné vyčkávat na zodpovězení případně vznesené předběžné otázky.
35. V souladu s výše uvedenou judikaturou (bod [10] tohoto rozsudku), se má soud v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti spočívající v nevydání osvědčení zabývat i obsahem tohoto osvědčení. Dle názoru městského soudu není touto povinností myšleno, aby soud ve svém rozsudku výslovně napsal text osvědčení, jež žalovaný bude muset vydat, ale aby v rámci dostatečné určitosti uvedl, jaký obsah má osvědčení obsahovat. Městský soud tak nebude uvádět, jaké informace má žalovaný v osvědčení dle přílohy č. I nařízení Brusel I bis uvést, nebo dokonce nebude přímo vypisovat, jak má žalovaný vyplnit každou kolonku daného osvědčení. Dle městského soudu je vyplnění této přílohy již neproblematické, je-li dané, dle jakého rozhodnutí má být toto osvědčení vydáno. V posuzované věci je tak dle městského soudu zcela dostatečné, že žalovanému přikáže, aby žalobci vydal osvědčení dle přílohy č. I nařízení Brusel I bis vydané k (vyplněné podle) nálezů žalovaného ze dne 14. 7. 2023, č. j. FA/SR/RI/1363/2020-40.

III. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

36. Z výše uvedených důvodů městský soud rozhodl tak, jak je ve výroku I tohoto rozsudku uvedeno. Lhůta 15 dnů, ve které přikázal žalovanému vydat osvědčení, je dle městského soudu dostatečná a zároveň se nejedná o lhůtu nepřiměřeně dlouhou (§ 81 odst. 2 s. ř. s.).
37. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Jelikož měl žalobce ve věci plný úspěch, náleží mu náhrada nákladů řízení. Tyto náklady představují náklady na soudní poplatek ve výši 2 000 Kč za podání žaloby a odměnu a náhradu hotových výdajů advokáta. Odměna náleží celkem za 3 úkony právní služby, a to převzetí a přípravu zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném do 31. 12. 2024], za návrh ve věci samé (žaloba) a za vyjádření k žalobě ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Za každý úkon právní služby náleží zástupci žalobce mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], která se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Celkem tedy činí náhrada nákladů řízení částku 12 200 Kč, kterou je žalovaný povinen uhradit žalobci k rukám jeho zástupce do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 21.01.2025

Mgr. Gabriela Bašná v.r.
předsedkyně senátu